

ENTRE ÅRSRAPPORT 2022 //

Årlig status for den fælles kapacitetsanvendelse og udbud af kompetenceudvikling i entreprenørskab for undervisere jf. kommissoriet *Samarbejde om Kompetenceudvikling og kapacitetsanvendelse*. Projektitel: ENTRE.

Dette er den tredje årsrapport. De øvrige årsrapporterne for 2020 og 2021 samt kvartalsvise statusrapporter er tilgængelige via <https://caki.dk/entree/>

Nærværende rapport beskriver status på årets aktiviteter pr. ultimo december 2022.

Der har i 2022 været afholdt aktiviteter til at opfylde mål om fælles kapacitetsanvendelse og udbud af kompetenceudvikling i entreprenørskab. Derudover har ENTRE suppleret CAKIs opgave for at understøtte kunstscolernes uddannelse af dimittender, der afspejler arbejdsmarkedets og kulturlivets behov og får relevant beskæftigelse.

Der har været afholdt følgende aktiviteter:

To ENTRE DEBAT LIVE (live panelsamtaler m. online stream)¹ samt tre ENTRE seminarer. Der er i 2022 udgivet tre episoder i podcasten ENTRE Debat. Dertil blev der på kunstscolernes fælles konference *Kunstuddannelserne og fremtidens kulturliv*, der fandt sted i oktober, afholdt en workshop om kunstnerisk entreprenørskab og medborgerskab.

Derudover har ENTRE indsatsen også en online platform, hvorpå der udgives entreprenørskabsperspektiver fra skolerne (ENTRE CASE) samt en ENTREWIKI, hvor der udgives viden i form af metoder, teorier, redskaber m.v. i relation til kunstnerisk entreprenørskab og de bæredygtige arbejdsliv. Platformen er tilgængelig via caki.dk.

OVERORDNEDE BEMÆRKNINGER VEDR. ÅRETS AKTIVITETER 2022

ENTRE-programmet har arbejdet ud fra en bred forståelse af, hvordan entreprenørskab har betydning som vidensområde på en moderne kunstnerisk uddannelse. I 2022 har en samlende overskrift været ***De Bæredygtige Arbejdsliv***. Herunder spørgsmål om bl.a. fremtidens bæredygtige kunstnerskaber, omverdensperspektiver, udgivelsesformater for kunstnerisk praksis, underviserpositioner og impact som strategi for kunstnerisk praksis.

En detaljeret status på de forskellige elementer i ENTRE fremgår senere i denne rapport.

---

¹ Der var tre arrangementer planlagt, men den sidste blev aflyst pga. sygdom i december. Da ENTRE-indsatsen pr. 1.1.2023 ikke længere har finansiering, var det ikke muligt at flytte aktiviteten til januar.

Notat til KUR

Vedr. det tværinstitutionelle samarbejde om entreprenørskab som vidensfelt

---

Styregruppen for det fælles mål i rammeaftalerne vedrørende entreprenørskab ønsker at fortsætte det tværinstitutionelle samarbejde, der er blevet etableret i ENTRE-indsatsen i rammeaftaleperioden 2019-2022.

Styregruppen lægger vægt på den værdi, der er for den enkelte institution ved at være del af tværinstitutionelt netværk og den givende udveksling, der opstår dels mellem gruppens deltagere, dels institutionerne imellem.

Gruppen ønsker fremadrettet at fokusere på vidensdeling og -udvikling mellem skolerne, med fokus på at understøtte lokale ressourcer til entreprenørskab som vidensområde og som fag.

Organisering og årshjul

Gruppen anbefaler etableringen af et årshjul, hvor netværket mødes én gang online og to gange fysisk.

Koordineringen af møderne går på skift mellem institutionerne for ét år ad gangen. Alternativt kan koordineringen ske gennem CAKI.

Administrationen (referater, notater o.lign.) går tilsvarende på skift mellem institutionerne for ét år ad gangen. Alternativt kan koordineringen ske gennem CAKI.

Økonomi

Gruppen anbefaler at der disponeres et årligt beløb til afholdelse af netværksmøder. Midlerne anvendes til oplægsholdere, afholdelse af seminar, forplejning og – hvis økonomisk muligt - studietur til et andet europæisk land hvert 2. år.

Budget: 50.000 - 100.000 kr. årligt.

Samarbejdet

ENTRE styregruppen har beskrevet nedenstående fem temaer, omkring hvilket et fortsat samarbejde vil medføre værdiskabelse for den enkelte institution:

Temaer

- Entreprenørskab som fag
- Entreprenørskab som pædagogik
- Entreprenørskab som understøttende innovation
- Strukturel understøttelse af entreprenørskab på uddannelserne
- Entreprenørskab som element i inkubationsprogram for overgangen fra studerende til professionel

Det fulde referat fra styregruppemødet er tilgængeligt via CAKI samt styregruppens medlemmer.

ENTRE 2022 Status på aktiviteter

ENTRE DEBAT LIVE

<https://caki.dk/entre/entre-debat-live/>

ENTRE DEBAT LIVE: IMPACT!

21. april 2022, kl. 15 -17, RMC. Gæster: Jennifer Vedsted Christiansen (instruktør, DDSKS 2019), Katrine Brocks (filminstruktør, DDF 2019), Pernille Tornøe (filmproducer, DDF 2019) og Peter Kirkhoff Eriksen (Seniorrådgiver, Bikubenfonden)

Der blev live streamet, og der er udgivet en podcast med en redigeret version af samtalen: <https://caki.dk/entre/entre-debat/>

ENTRE DEBAT LIVE: UDGIVELSESMATER OG INFRASTRUKTURER

8. september 2022, kl. 15 -17, SDMØ Odense. Gæster: Liv Vester Larsen (underviser SDMØ Esbjerg), Radek **Woško** (uddannet solist og komposition fra SDMØ) og Magnus Bruno (BA fra Musical Akademiet DDSKS, 2022). Der er udgivet en podcast med en redigeret version af samtalen: <https://caki.dk/entre/entre-debat/>

ENTRE DEBAT LIVE: KUNSTNERISK ENTREPRENØRSKAB (AFLYST)

3. november 2022, kl. 15 -17 (flyttes til december). Gæster: TBA

ENTRE SEMINAR

<https://caki.dk/entre/entre-seminar/>

ENTRE seminar er et kompetencegivende forløb for undervisere. Der blev i 2022 afholdt tre seminardage, og forløbet har fået meget positiv evaluering af de deltagende undervisere (se bilag).

- **Underviserpositioner**
12. maj 2022, kl. 10 -16, DDSKS, med oplæg af rektor på RUC, Hanne Leth Andersen. Dagen blev faciliteret af Christina Holm Dahl.
Der deltog undervisere fra RMC, BKS, DKDM, DDSKS og SDMØ.
Meget positive tilbagemeldinger fra de deltagende undervisere.
- **Omverdensrelationer**
15. sept. 2022, kl. 10 -16, SDMØ i Odense. Oplæg af Nicklas Larsen fra Copenhagen Institute for Future Studies. Dagen blev faciliteret af Christina Holm Dahl.
Der deltog undervisere fra RMC, BKS, DKDM, DDSKS, SDMØ og DDF.
Meget positive tilbagemeldinger fra de deltagende undervisere.
- **Det personlige lederskab hos den studerende**
24. nov. 2022, kl. 10 -16, SDMØ i Odense. Lene Tanggaard, rektor på Designskolen Kolding, holder oplæg. Dagen faciliteres af Christina Holm Dahl.

ENTRE DEBAT

<https://caki.dk/entre/entre-debat/>

ENTRE DEBAT: IMPACT!

I ENTRE DEBAT: Impact møder vi filminstruktør Katrine Brocks, producer Pernille Tornøe, sceneinstruktør Jennifer Vedsted Christiansen og seniorrådgiver i Bikubenfonden Peter Kirkhoff Eriksen.

ENTRE DEBAT LIVE: UDGIVELSESMATER OG INFRASTRUKTURER

I ENTRE DEBAT: Udgivelsesformater og infrastrukturer spørger vi, hvad der skal til for at udforske et udvidet felt for kunstnerisk praksis og virker. Med i samtalen er Liv Vester Larsen, Magnus Bruno og Radek Wosko.

ENTRE DEBAT SPECIAL: Kunsten at Fejle

I ENTRE DEBAT SPECIAL: "Har vi overset fejlens værdi i jagten på det nemme film-fix?" møder vi filminstruktør m.v. Carina Randløv. Carina giver mikrofonen til en række kunstnere og brancheeksperter, som hver især vil give deres bud på fejlens potentiale og forsøge at pege på, hvordan vi kan give det vovede og afvigende mulighed for at finde plads i algoritmekøen.

ENTRE WIKI

<https://caki.dk/entre/entrewiki/>

WIKI'en er et opslagsværk med afsæt i entreprenørskab som vidensområde med en bred anvendelse på de kunstneriske uddannelser. Wikien indeholder viden om etableringen af den kunstneriske virksomhed samt en bred palette af teori og metodebidrag. Vi kan se på statistikkerne på hjemmesiden, at besøgende på wiki-siden hele tiden vokser, formodentlig i takt med, at kendskabet til wikien spredt sig blandt studerende og undervisere. Vi kan også se øget aktivitet i forlængelse af undervisning og oplæg, hvor wikien præsenteres. Der tilføjes fortsat løbende indlæg i ENTREWIKI.

ENTRE CASE

Case-samlingen er et sted, hvor skolerne deler eksempler på, hvordan lærere, studerende og dimittender udfolder undervisning og kunstnerisk praksis på måder, der berører entreprenørskab som et vidensfelt i kunstuddannelserne. Der har i perioden siden sidste statusrapport ikke været udgivet nogle nye indlæg ENTRE CASE grundet prioritering af ressourcer. https://caki.dk/entre/entre_case-samling/

OPFØLGNING PÅ ÅRSRAPPORT 2021

Konference

"Afholdelse af ENTRE konference i slutningen af 2022 i samarbejder med kunstneriske uddannelser fra de øvrige nordiske lande."

Da projektets bevilling blev nedjusteret var det ikke muligt at forfølge denne plan.

ENTRE udgivelse

"En udgivelse om hvordan kunstskolernes arbejder for at understøtte bæredygtige arbejdsliv gennem ENTRE programmet."

Med det nedskalerede budget var det ikke muligt at forfølge denne plan.

Studenterpanel

Som en del af CAKIs infrastruktur har det været et ønske at etablere et studenterpanel, der kan bidrage i udvikling og kvalificering af de forskellige opgaver i CAKIs portefølje.

Denne plan er der ikke fulgt op på i perioden.

Pernille Skov,
CAKI, januar 2023

BILAG: uddrag af evalueringen af ENTRE seminar

ENTRE SEMINAR – EVALUERING, DECEMBER 2022

I denne evaluering er først en gengivelse af den afsluttende kommunikation med seminardeltagerne, efterfulgt af en række citater fra evalueringen. De samlede besvarelser kan indhentes fra CAKI.

Afslutningsvis fremgår deltagerlisten.

Kære deltagere på ENTRE seminar,

Udgangspunktet for ENTRE seminarer har været ønsket om at blive klogere på, hvad det vil sige at være undervisere på en kunsthøjskole i dag.

Vi har haft en målsætning om at skabe et fælles rum, hvor der var tid og plads til at se på egen praksis som underviser og stille sig selv de spørgsmål, der ofte falder i baggrunden i den travle hverdag på en kunsthøjskole.

Vi har flere gange besøgt spørgsmålet om, hvordan vi møder den generation af studerende, der er på kunsthøjskolerne nu, og hvordan vi møder det kulturliv, som de bliver en del af. Spørgsmål som *Hvordan underviser jeg?* og *Er det dette, jeg gerne vil som underviser, og hvordan fungerer det i forhold til de formål, der er beskrevet for uddannelsen og institutionen?* har også været tilbagevendende. Og under det hele har entreprenørskab som et vidensfelt, man kan arbejde med i udviklingen af en underviserposition og i mødet med de studerende, løbet som en rød tråd.

Rammen for seminarerne har været samtale- og refleksionsrum, med input fra forskere, filosoffer og andre, der har kunne berige samtalen om underviserpositioner på kunsthøjskolerne i dag. Det har været et mål, at I som deltagerne gensidigt har kunne inspirere og udfordre hinanden med afsæt i egen praksis og erfaring fra forskellige kunstfaglige institutioner.

Nu spørger vi jer, i hvilket omfang I mener, det er lykkedes. Vi har brug for jeres indsigter til det blive klogere på det arbejde, vi laver. Samtidig er det også relevant for skolernes ledelser at vide, om denne form for tværinstitutionelle refleksions- og samtalerum om underviserpositioner er noget, der skal arbejdes for at etablere fremadrettet.

Jeres indsigter, refleksioner og anbefalinger er derfor af stor betydning – vi håber, at I vil bruge et øjeblik på at dele dem med os ved at besvare spørgsmålene herunder.

Tak, fordi I har været en del af forløbet ENTRE Seminar.

Kærlig hilsen,
Christina Holm Dahl, SDM & Pernille Skov, CAKI.

På de følgende sider er et uddrag af feedback fra de deltagende undervisere.

Hvordan har du oplevet relevansen af et seminar med kollegaerne fra andre kunsthøjskoler?

Meget relevant - pragtfuldt at have en så meningsfyldt diskussion og udveksling på tværs af institutionerne

Den store værdi for mig i disse seminarer, har netop været samtalen med kollegaer fra de andre kunsthøjskoler. Det er særdeles lærerigt og relevant at tale med og lære fra de andre kunstnere. Jeg mener at denne seminarrække ville være relevant for langt flere undervisere at deltage i.

Det har været rigtig fint at møde kollegaer fra de andre skoler og få et indtryk af undervisningen der og hvordan vores problemstillinger til dels overlapper. Der har været masser af input som kom fra de andre deltagere som jeg virkelig har taget med fra seminaret.

Stor relevans. Det er interessant at vi har meget forskellige problematikker på tværs af skolerne. Det giver større perspektiv at vi mødes tværfagligt og på den måde kan blive klogere på nye indgangsvinkler. Det har også været relevant ift. netværk.

Utroligt relevant og inspirerende. Trods forskellige fagligheder er der mange lighedspunkter, og den sparring og vidensdeling, der er opstået på tværs har givet mig en større indsigt i min egen skoles organisation Så alt har peget både udad og indad.

---

2. Har du oplevet seminarrækkes temaer som værende relevante for dig? (underviserpositioner, omverdensrelationer, det personlige lederskab)

Det har været rigtig relevante temaer, som er tilpas abstrakte til, at deltagerne har kunnet have gode dialoger på trods af forskellige kontekster og udgangspunkter.

Desværre kunne jeg kun medvirke i seminaret om omverdensrelationer, men her drejede samtalen sig jo om noget af det allermest væsentlige for musik og kunst: Hvordan kan den være relevant for vores studerende og hele samfundet og hvordan imødegår vi en fremtid med et verdensbillede der ændres hurtigere end nogensinde.

Godt bud på tematikker

Jeg synes både at emnerne har været gode og metoden. Det er tydeligt at der har været tænkt over hvordan vi indkredser de forskellige temaer på en god og i sidste ende konkretiserende måde

Ja, i høj grad.

---

3. I Har du været tilfreds med oplægsholderne?

Absolut - særligt oplægget fra institut for fremtidsforskning (for det hedder det da?) var tankevækkende

De tre oplægsholdere har været på utroligt højt niveau. Med de relativt få deltagere, har det føltes som særdeles privilegeret at deltage i oplæg, debat og fælles refleksion med oplægsholderne. Derudover har Christina Holm Dahl holdt stramt i tøjlerne og været god til at binde seminarrækkens tematikker sammen.

Jeg gad måske godt have haft lidt flere oplæg og en anelse mindre workshop/samtale.

Ja, det har være meget inspirerende

Jeg synes det mest givtige har været diskussionerne mellem underviserne, men det er altid godt med et fagligt udgangspunkt.

---

4. I hvor høj grad oplever du, at du har fået ny viden om underviserpositioner på en kunstnerisk uddannelse?

I høj grad

Jeg går fra seminarrækken med ny viden og inspiration om, hvordan man som underviser kan indtage forskellige positioner. Specielt i forhold til den generation af studerende, som vi møder i disse år.

Jeg har fået ny viden og sat ord på erfaringer som jeg ikke havde et lige så tydeligt sprog for før.

I nogen grad. Særligt ift. den faciliterende rolle vs. Mesterlæren. Jeg synes det er blevet belyst, men jeg kunne godt have tænkt mig på en eller anden måde at have arbejdet konkret med positionerne.

---

5. Har seminarforløbet medvirket til at udvide din forståelse af, hvad kunstnerisk entreprenørskab kan være? Uddyb gerne.

Ja - seminaret beskæftigede sig med emner som allerede er en del af min praksis, men jeg har ikke i den grad før været med til at sætte ord på - en slags bevidstliggørelse som var meget velkommen

Når jeg tænker tilbage på seminarforløbet er det faktisk ikke nye tanker om kunstnerisk entreprenørskab der står mest klare for mig. Derimod er det især nye pædagogiske

perspektiver og inspiration som jeg tager med. Både i forhold til positioner som underviser, den virkelighed som de studerende træder ud i, hvilken type studerende vi ser lige nu og de kommende år, og ledelse.

Nej det tror jeg ikke det har. Jeg oplever ikke at dette har været et fokus – eller at vi i hvert tilfælde har brugt energi på at oversætte samtalerne i forhold til den term.

Feltet blev bredt ud i sparringen omkring, hvordan man griber faget an på andre skoler.

---

6. Har du været tilfreds med kommunikation og planlægning ifm. seminarerne?

Fornemt. Ærgrer mig over at jeg ikke havde mulighed for at deltage i alle 3 seminarer

Der har været særdeles tjekket kommunikation og planlægning. Al information har været udsendt i usædvanlig god tid.

Ja, det har fungeret rigtig godt

---

7. Andre bemærkninger?

Rigtig vigtigt at disse emner tages op - håber at kunne være med en anden gang

På konservatoriet virker det til at være svært, at tiltrække undervisere til denne slags seminarer. Det er virkelig ærgerligt. Jeg er helt sikker på, at de undervisere fra konservatoriet, som deltog i nogle af seminarerne, fik en masse med sig hjem.

Det hele har været meget fint ført, med en god stemning og mulighed for refleksion. Men kunne alt i alt sagtens have taget mere information ind - altså mere undervisning ville faktisk have været great – selvom alle bøgerne siger noget andet. Haha. Men tak for et fint seminar!

Tak for et dejligt kursus. Det har været forfriskende, godt arrangeret, godt samlet op og måske mest af alt et rum, med tid og plads til at snakke om et fag, som behandles meget forskelligt på de forskellige skoler. Det kunne have været fedt hvis der var blevet lagt op til at vi kunne bruge hinanden mere og samarbejde på tværs. Vi har jo alle forskellige spidskompetencer.

DELTAGERLISTE ENTRE SEMINAR 2022

ES   ES   ES
12.5.   15.9.   24.11.

Det Kgl. Danske Musikkonservatorium

Toke Møldrup	AFBUD		AFBUD
Emil Gryesten			AFBUD
Line Fredens		AFBUD	AFBUD
Mai Seidelin		AFBUD	

Det Jyske Musikkonservatorium

Syddansk Musikkonservatorium

Jonas Berg	AFBUD	AFBUD	AFBUD
Lene Høst Mees		AFBUD	
Anne Mette Stæhr	AFBUD		

Rytmisk Musikkonservatorium

Christian Taagehøj			
Sharin Foo		AFBUD	
Malene Bichel			AFBUD

Den Dansle Scenekunstscole

Laura Naundrup Black			
Jacob Trautner			AFBUD
Mette Frank Sørensen			AFBUD
Rikke Lund Heinsen		AFBUD	AFBUD

Den Danske Filmscole

Per Damgaard	AFBUD		AFBUD
--------------	-------	--	-------

Det Kgl. Danske Kunstakademi, Billedkunstskolerne

Hannah Heilmann			
Jeuno Kim		AFBUD	AFBUD

Projektledelse

Christina Holm Dahl, SDMKG			
Pernille Skov, CAKI			SYG